บทที่ 1
บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาสำหรับใช้จัดการศึกษาของประเทศ แนวการจัดการศึกษาจะยึดหลักว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามธรรมชาติ ความสนใจ และเต็มตามศักยภาพ สาระการเรียนรู้เน้นความสำคัญทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ ความรับผิดชอบต่อสังคม และบูรณาการความรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างตนเองและสังคม เพื่อการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ยังได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 2)

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 นั้น ยึดหลักตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 โดยมุ่งปลูกฝังด้านปัญญา พัฒนาความคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ มุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์โดยการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเอง เข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และเนื่องจากประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ในโลกกำลังประสบปัญหาด้านสังคมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องของความขัดแย้งทั้งความคิดและการกระทำของตัวบุคคล องค์กร และสังคม จึงมุ่งเน้นการเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์ และหาทางแก้ไขด้วย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 21)

วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นวิชาหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งได้กำหนดให้อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วย 5 สาระ ได้แก่ สาระที่ 1 สาระศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม สาระที่ 2 สาระหน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม สาระที่ 3 สาระเศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 สาระประวัติศาสตร์ และสาระที่ 5 สาระภูมิศาสตร์ ถือว่าเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ประกอบมาจากหลายแขนงวิชา จึงมีลักษณะเป็นสหวิทยาการ ออกแบบมาเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเป็นพลเมืองดี

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ให้แก่ผู้เรียน พัฒนาผู้เรียนให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ ด้านเจตคติ และค่านิยม (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 3)

จารึก ถึงลาภ (2543, หน้า 5) ให้ความสำคัญของวิชาสังคมศึกษาไว้ว่า มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศชาติและมีส่วนช่วยในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพราะได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสถาบันสังคมอื่น ๆ ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สังคมศึกษาเป็นวิชาที่มีความสำคัญ เพราะวัตถุประสงค์ของวิชานี้ต้องการอบรมให้นักเรียนเป็นพลเมืองดีของชาติอย่างสมบูรณ์ กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญของวิชาสังคมศึกษาจึงได้บรรจุไว้ในหลักสูตรการศึกษาของไทย นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันในทุกระดับชั้น ทั้งมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย วิชาสังคมศึกษาจึงเป็นวิชาพื้นฐานที่นักเรียนทุกคนจะต้องเรียนทุกภาคเรียน

สาระประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาระที่สำคัญของกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นสาระที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องราวและเหตุการณ์ในอดีต ซึ่งเป็นสิ่งที่อยู่ไกลจากตัวผู้เรียน และส่วนใหญ่จะเป็นนามธรรม ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องฝึกให้ผู้เรียนรู้จักใช้พลังความคิดนึกอย่างมีวิจารณญาณ ผสมผสานจินตนาการทางประวัติศาสตร์สร้างแนวความคิดรวบยอดหรือมโนทัศน์ในทางประวัติศาสตร์ขึ้น (เฉลิม นิติเขตต์ปรีชา, 2545, หน้า 166) และด้วยความสนพระราชหฤทัยและความห่วงใยในการศึกษาแก่เยาวชน เกี่ยวกับวิชาประวัติศาสตร์ไทยเป็นสิ่งที่สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเอาพระทัยใส่สืบมาจนถึงปัจจุบัน ทรงห่วงใยเยาวชนรุ่นหลังจะไม่สนใจวิชาประวัติศาสตร์ จึงทรงมีพระราชประสงค์ให้เยาวชนรุ่นหลังได้มีความตระหนักในคุณค่าของความเป็นไทย อยากจะให้เรียนเรื่องประวัติศาสตร์มากขึ้น (บุหลง ศรีกนก, 2547, หน้า 77)

จากการศึกษาการเรียนการสอนประวัติศาสตร์พบว่า มีปัญหา 2 ประการ คือ

ประการที่หนึ่งเกี่ยวกับวิธีการสอน ปัญหาที่สำคัญคือ นักเรียนไม่สนใจเรียน เพราะไม่เห็นความสำคัญของวิชานี้เท่าใดนัก นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการครูผู้สอนที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชาดี และวิธีการสอนที่ดี ตลอดจนเอาใจใส่ต่อนักเรียนทุกคน และถ้ามีวิธีการสอนที่ทันสมัยเข้ากับนักเรียนได้ และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามและแสดงความคิดเห็นบ้าง

ประการที่สองเกี่ยวกับกิจกรรมประกอบการเรียนประวัติศาสตร์ ครูและนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าจำเป็น แต่ขาดงบประมาณและเวลา ทั้งกลัวจะสอนเนื้อหาตามหลักสูตรและแบบเรียนจบไม่ทัน จึงไม่ค่อยจัดกิจกรรมหรือจัดให้แต่น้อยครั้ง (เฉลิม นิติเขตต์ปรีชา, 2545, หน้า 216 - 217)

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

นอกจากปัญหาสองประการที่กล่าวมาแล้วนั้น จากการติดตามของ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2547, หน้า 1) ที่ได้ศึกษาถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอน ยังได้พบว่า การจัดการเรียนการสอนไม่เป็นไปตามหลักสูตร เนื้อหาในหลักสูตรมากเกินไป ครูผู้สอนจึงไม่สามารถสอนได้ครบตามเนื้อหาที่กำหนดมาให้ และส่งผลให้นำไปใช้ประโยชน์ไม่ได้ ครูยึดการสอนในแบบบรรยายมากเกินไป ผู้เรียนไม่มีอิสระในการเรียนและไม่เกิดทักษะในการเรียน เกิดความเบื่อหน่ายไม่ใส่ใจการเรียน จนนำไปสู่การไม่สามารถนำความรู้ และประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

จากปัญหาที่พบนี้ ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของปัญหาทั้งปวง จึงประสงค์จะพัฒนาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาในส่วนที่เป็นสาระประวัติศาสตร์ของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการสร้างชุดการเรียนซึ่งเป็นนวัตกรรมการศึกษาที่คาดว่าจะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ทั้งนี้เพราะชุดการเรียนที่ได้สร้างขึ้นนี้ เป็นการเรียนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method) ที่จะทำให้ผู้เรียนได้ลงมือทำ คิดแก้ปัญหา สืบหาความจริง กระตุ้นให้เกิดความอยากรู้อยากเห็นตลอดการใช้ชุดการเรียนนี้ อีกทั้งมีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและเสริมสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียนได้บรรลุผลตามที่ได้วางจุดมุ่งหมายไว้ และช่วยให้การสอนของครูดำเนินไปโดยสะดวกและมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ผู้สอนถ่ายทอดเนื้อหาและประสบการณ์ที่สลับซับซ้อนและมีลักษณะเป็นนามธรรมให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้เรียนได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ชุดการเรียนยังช่วยฝึกการตัดสินใจการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ผู้เรียนมีโอกาสทำกิจกรรมโดยลงมือปฏิบัติกับชุดการเรียนด้วยตนเอง ซึ่งการเรียนรู้นี้จะเป็นการพัฒนาผู้เรียนหลาย ๆ ด้าน ทำให้มีความคิดที่เป็นเหตุเป็นผลและเกิดประโยชน์สามารถถ่ายโยงความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2539, หน้า 117)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสร้างชุดการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยใช้รูปแบบการเรียนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างชุดการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยใช้รูปแบบการเรียนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน ด้วยชุดการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยใช้รูปแบบการเรียนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนด้วยชุดการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. เจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนด้วยชุดการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ได้ชุดการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยใช้รูปแบบการเรียนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สำหรับใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนสาระประวัติศาสตร์

2. ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้แนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการเรียนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method)

3. เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนใช้เป็นแนวทางในการสร้างชุดการเรียน โดยใช้รูปแบบการเรียนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method) สำหรับใช้ในการเรียนการสอนในเนื้อหา หรือกลุ่มสาระอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชลกันยานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 17 ห้องเรียน 818 คน

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/7 โรงเรียนชลกันยานุกูล อำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 52 คน โดยวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) จากห้องเรียนทั้งหมด 17 ห้องเรียน

3. ตัวแปรในการวิจัย

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การใช้ชุดการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยใช้รูปแบบการเรียนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method)

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา

3.2.2 เจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

4. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาในสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 สาระที่ 4 สาระประวัติศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โดยใช้ระยะเวลาในการทดลองจำนวน 17 ชั่วโมง

6. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

6.1 ชุดการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา โดยใช้รูปแบบการเรียนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

6.2 แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ เรื่องประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา จำนวน 60 ข้อ

6.3 แบบวัดเจตคติต่อการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดการเรียน หมายถึง ชุดของสื่อประสมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้และสอดคล้องกับจุดประสงค์ และลักษณะเนื้อหากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ประวัติศาสตร์สมัยกรุงศรีอยุธยา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 ของกระทรวงศึกษาธิการ

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ชุดการเรียนทุกชุดประกอบด้วย คู่มือครู คู่มือนักเรียน บัตรเนื้อหา บัตรกิจกรรม สื่อ และอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน แบบฝึกหัดประจำชุดการเรียน

2. การเรียนโดยใช้ชุดการเรียน หมายถึง การให้นักเรียนได้เรียนรู้จากชุดการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งแผนการจัดการเรียนรู้ทั้งหมดเป็น 7 แผน ใช้เวลาเรียน 17 ชั่วโมง เนื้อหาบทเรียนในชุดการเรียนประกอบด้วย การสถาปนากรุงศรีอยุธยาจำนวน 2 ชั่วโมง การเมืองการปกครองสมัยกรุงศรีอยุธยาจำนวน 3 ชั่วโมง เศรษฐกิจสมัยกรุงศรีอยุธยาจำนวน 3 ชั่วโมง สังคมไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา จำนวน 2 ชั่วโมง ภูมิปัญญาไทยและศิลปวัฒนธรรมไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา จำนวน 3 ชั่วโมง บุคคลสำคัญสมัยกรุงศรีอยุธยาจำนวน 3 ชั่วโมง การเสื่อมของกรุงศรีอยุธยาจำนวน 1 ชั่วโมง

3. รูปแบบการเรียนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method) หมายถึง รูปแบบการเรียนที่เน้นการพัฒนาความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ด้วยวิธีการฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักค้นคว้าหาความรู้โดยใช้กระบวนการทางความคิดหาเหตุผลจนค้นพบความรู้ หรือแนวทางแก้ปัญหาที่ถูกต้องด้วยตนเอง โดยครูตั้งคำถามประเภทกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ความคิดหาวิธีแก้ปัญหาได้เอง และสามารถนำการแก้ปัญหานั้นมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

4. ประสิทธิภาพของชุดการเรียน หมายถึง คุณภาพของชุดการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเรียนแล้วทำแบบฝึกหัดหลังชุดการเรียนแต่ละชุด และเมื่อเรียนครบทุกชุดแล้วทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

80 ตัวหน้า หมายถึง จำนวนนักเรียนที่ทำแบบฝึกหัดหลังเรียนด้วยชุดการเรียนแต่ละชุด ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง จำนวนนักเรียนที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยชุดการเรียนทั้งหมดผ่านเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80

5. เกณฑ์ที่กำหนด หมายถึง คะแนนจุดตัดซึ่งได้จากการใช้ดุลยพินิจของครูผู้สอนสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีประสบการณ์การสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 คน

6. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ข้อคำถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวัดผลก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้เรื่อง ประวัติศาสตร์ไทยสมัยกรุงศรีอยุธยา หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบ

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University

ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิและผ่านการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือแล้ว

8. เจตคติต่อการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่ผู้เรียนแสดงออกมาในลักษณะเห็นด้วยต่อการจัดการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

9. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง เครื่องมือที่ใช้วัดความรู้สึกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่แสดงออกมาในลักษณะเห็นด้วยต่อการจัดการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert's Method) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

มหาวิทยาลัยบูรพา Burapha University